

CEZARY TARACHA
Instytut Historii KUL

BŁOGOSŁAWIONY WŁADYSŁAW GORAL
– BISKUP I MĘCZENNIK (1898-1945)
SYMPOZJUM NAUKOWE, KUL, 4 kwietnia 2006 r.

13 czerwca 1999 r. Ojciec Święty Jan Paweł II wyniósł do chwały ołtarzy 108 Męczenników Kościoła w Polsce okresu drugiej wojny światowej. W gronie nowych błogosławionych znalazł się biskup pomocniczy lubelski Władysław Goral (1898-1945). W 2005 r. minęła 60 rocznica jego śmierci w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen. Jedną z form przypomnienia postaci biskupa Władysława stało się sympozjum naukowe pt. *Błogosławiony Władysław Goral – biskup i męczennik (1898-1945)*.

Organizatorem pierwszego sympozjum poświęconego postaci lubelskiego Męczennika była Katedra Historii i Kultury Krajów Języka Hiszpańskiego KUL we współpracy z Katedrą Historii Ruchów Społeczno-Politycznych XIX-XX w., Akcją Katolicką Archidiecezji Lubelskiej, Postulacją Procesu Kanonicznego 108 Bł. Męczenników Kościoła w Polsce oraz Wyższym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Lublinie. Honorowy patronat nad sympozjum objął abp Józef Życiński, metropolita lubelski.

Zasadniczym celem sympozjum była prezentacja wybranych aspektów życia i posługi biskupa Goral, jego duchowości, formacji intelektualnej, duszpasterstwa oraz związków z ziemią lubelską na tle burzliwych wydarzeń pierwszej połowy XX w. Istotne znaczenie miało ukazanie skomplikowanej problematyki prawno-historycznej procesu beatyfikacyjnego biskupa Goral oraz przesłania 108 Błogosławionych Męczenników Kościoła w Polsce. Organizatorom chodziło również o ukazanie aktualnego stanu badań dotyczących

tej znamienitej postaci oraz nakreślenie perspektywy dalszych przedsięwzięć naukowych oraz popularyzatorskich.

Do udziału w symposium zaproszeni zostali specjaliści z różnych dziedzin nauki (historycy, historycy kościoła, teologowie, prawnicy) reprezentujący różne środowiska naukowe (Lublin, Włocławek, Warszawa). Ich obecność na symposium pozwoliła na pogłębioną refleksję dotyczącą istoty wypowiedzi i nauczania Błogosławionego.

W programie symposium znalazło się dziesięć referatów i komunikatów ukazujących wybrane problemy z życia, działalności i męczeństwa biskupa Goral. Jako pierwszy wystąpił ks. mgr lic. Janusz Latoch, który ukazał sytuację Kościoła lubelskiego w okresie II Rzeczypospolitej. Z kolei dr Jacek Chachaj przedstawił informacje o przodkach biskupa Goral, zebrane na podstawie dziewiętnastowiecznych akt USC w Dysie. Prezentacja duchowej sylwetki bł. biskupa Władysława stała się tematem wystąpienia ks. prof. Jarosława Popławskiego.

W czasie swej pracy duszpasterskiej na terenie diecezji lubelskiej ksiądz, a później biskup Goral utrzymywał stałe kontakty z diecezjalną Akcją Katolicką. Informacje na ten temat przedstawił prof. Stanisław Olczak. Analiza aspektów prawnych w nauczaniu biskupa Goral była tematem referatu autorstwa dr. Adama Redzika z Warszawy. Piszący te słowa zaprezentował referat poświęcony stosunkowi ks. dr. Goral do kwestii prześladowania Kościoła katolickiego w Meksyku w latach dwudziestych XX w. oraz hiszpańskiej wojny domowej z lat 1936-1939.

Część popołudniową symposium otworzyło wystąpienie dr. Marka Bochniaka, pt. *Biskup Goral wobec środowiska organistów lubelskich i muzyki kościelnej*. Następnie przedstawione zostały trzy referaty dotyczące kwestii śmierci i męczeństwa bpa Goral oraz innych Męczenników Kościoła wyniesionych na ołtarze przez papieża Jana Pawła II. Jako pierwszy wystąpił ks. prof. Henryk Misztal. Jego referat dotyczył kwestii dowodzenia męczeństwa w sprawach kanonizacyjnych. Z kolei głos zabrał ks. mgr lic. Józef Maciąg, który ukazał problemy prawno-historyczne sprawy męczeństwa biskupa Władysława Goral. Ostatnim referentem był ks. dr Tomasz Kaczmarek (Włocławek). Przedstawił on temat *Świadkowie wiary – 108 Błogosławionych Męczenników z czasu II wojny światowej i dzieło budowy cywilizacji chrześcijańskiej*.

Po zakończeniu symposium jego uczestnicy udali się do Katedry lubelskiej, gdzie wzięli udział we mszy św. celebrowanej pod przewodnictwem arcybiskupa Józefa Życińskiego, metropolity Lubelskiego.

Organizatorzy mają świadomość, że problematyka obrad nie odzwierciedlała całej bogatej i złożonej posługi Błogosławionego na terenie diecezji lubelskiej i poza nią. Nie takie zresztą było nasze zamierzenie. Symposium traktować należy jako początek pogłębionej refleksji nad życiem Męczennika, która powinna doprowadzić do opracowania jego biografii, a być może również publikacji źródłowych, obejmujących podstawowy korpus nauczania biskupa Goral. Znakomitą okazją do podsumowania tego etapu badań, w formie kolejnego symposium, jest rok 2008, kiedy to obchodzić będziemy 110 rocznicę jego urodzin.

CEZARY TARACHA

Instytut Historii KUL

V SYMPOZJUM POLSKO-HISZPAŃSKIE NA KUL

W 1998 r. zostały nawiązane kontakty pomiędzy historykami KUL i hiszpańskiego Universidad de la Rioja. Owocami tej współpracy, wykraczającej poza kontakty profesjonalne, są sympozja z historii porównawczej (Logroño, 1999, 2004, Lublin 2000, 2001), wspólne tematy badawcze i granty oraz publikacje.

22 maja 2006 r. odbyło się w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim piąte sympozjum z historii porównawczej polsko-hiszpańskiej. Tematem naszych obrad stała się tym razem problematyka religijno-kulturowa (bractwa religijne, manifestacje pobożności, Wielki Tydzień). Organizatorami sympozjum były Katedra Historii i Kultury Krajów Języka Hiszpańskiego KUL oraz Katedra Historii Nowożytnej (Cátedra de Historia Moderna) Uniwersytetu la Rioja, kierowana przez prof. José Luisa Gómeza Urdáñeza, we współpracy z Instytutem Filologii Romańskiej KUL, Instytutem Hiszpańsko-Polskim w Lublinie oraz Towarzystwem Hiszpańsko-Polskim KUL.

W obradach wzięli udział przedstawiciele różnych dyscyplin wiedzy (historia, historia sztuki, teologia, muzykologia) z Lublina, Warszawy oraz Logroño. Celem sympozjum było przybliżenie pewnych aspektów pobożności zwią-